

Riktlinjer för utsläpp till avlopp från tågtvättar

För att minska utsläppen av olja och metaller från tvättar av tåg och andra spårbundna fordon (tågtvättar) till avlopps nätet och efterföljande recipient har Stockholm Vatten AB och Käppalaförbundet tagit fram dessa riktlinjer. Dessa riktlinjer omfattar endast utsläpp från själva tågtvätten, inte verkstad och ev. andra delar som också kan finnas på en tågdepå.

För anläggningar som tvättar mer än 100 tåg per år ska en anmälan alltid göras till kommunens miljökontor eller motsvarande enligt miljöbalkens regler.

Bakgrund

Det är viktigt att både det vatten som släpps ut från avloppsreningsverken och det slam som bildas under reningen innehåller så låga halter av miljöskadliga ämnen som möjligt. Ett sätt att klara detta är att minska utsläppsmängderna från olika källor i samhället. En av dessa källor är tågtvättarna.

Riktvärden för utsläpp till avlopp

Riktvärdena gäller för samtliga anläggningar för tågtvätt. **Riktvärdena gäller för enheter om 12 meter tåg.** Det använda tvättvattnet ska uppfylla nedanstående riktvärden i tabell 1.

Tabell 1. Maximal mängd förorening per 12 m tåg.

Analysparameter	12 m tåg
Samlingsparameter: bly, krom, nickel	5 mg
Kadmium	0,1 mg
Koppar	30 mg
Zink	50 mg
Antimon	2 mg
Oljeindex	2,5 g
pH	6,5-10

Dessutom gäller att:

- Lämplig provtagningspunkt ska finnas för automatisk provtagning på behandlat utgående vatten.
- Om reningsanläggningen inte fungerar får tvättanläggningen endast användas om den uppfyller kravet på att inget orenat tvättvatten släpps till spillvattennätet. Bräddavlopp till spillvattennätet får inte förekomma. Vid haveri ska tvätten stängas.
- Tvätten ska utrustas med en separat vattenmätare för att möjliggöra en uträkning av vattenförbrukning samt utsläppsmängder per 12 m tåg.
- Hänsyn bör tas till framtida utrymmesbehov för ytterligare reningsutrustning.

- Om vatten från klottersanering leds till samma reningsanläggning som vatten från tågtvätten måste reningsanläggningen vara så konstruerad att dessa riktlinjer uppfylls. Alternativt ska vattnet från klottersaneringen renas separat. Krav på ytterligare provtagning kan komma att ställas.
- Inga utfasningsämnen enligt Kemikalieinspektionens PRIO-databas får tillföras spillvattennätet.
1)
- Ritning över anläggningen med korrekt provtagningspunkt tydligt angivet ska förvaras på anläggningen.

Provtagning

Med stöd av gällande ABVA ställer Stockholm Vatten krav på att det behandlade tvättvattnet ska provtas. Provtagning ska omfatta minst två veckosamlingsprover per år varav ett under vinterhalvåret (oktober-april) och ett under sommarhalvåret (maj-september). Om provtagningen inte går att genomföra under vinterhalvåret ska istället två veckosamlingsprover under sommarhalvåret tas. Om två veckoprover tas under sommarhalvåret får dessa prover inte tas under två på varandra följande veckor. Om syratvätt förekommer på anläggningen ska minst ett av veckosamlingsproven tas i samband med syratvätten.

Provtagningen är nödvändig för att få rimlig kunskap om tågtvättarnas effektivitet och utsläpp till avlopps nätet. Provtagningsresultaten kommer att ligga till grund för bedömning av om respektive tågtvätt klarat gällande riktvärden. Utifrån dessa resultat kan krav komma att ställas på kompletterande rening.

Senast den 31 oktober varje år ska resultaten från provtagningarna redovisas till Stockholm Vatten VA AB (registraturet@stockholmvatten.se) samt kommunens miljökontor eller motsvarande.

Detaljer om hur provtagningen ska gå till och hur den ska rapporteras beskrivs i "Provtagnings- och rapporteringsanvisningar för tågtvätt".

Egenkontroll och skötsel av anläggningen

Miljöbalken ställer krav på egenkontroll hos verksamhetsutövare och den som driver en anläggning för tågtvätt ska ha kunskap om hur anläggningen påverkar miljön.

För att skador och olägenheter för människors hälsa och miljön ska kunna förebyggas ska det finnas skötselrutiner för anläggningen och ansvarsfördelningen ska vara tydlig. Skötseln ska dokumenteras och dokumentationen ska finnas tillgänglig på anläggningen.

Kemikalieförteckning

Säkerhetsdatablad ska finnas för samtliga kemikalier och kemiska produkter som används i tvättprocessen eller på annat sätt avleds till spillvattennätet, t.ex. i samband med golvtvätt. Om det är möjligt ska miljöfarliga kemikalier bytas ut mot mindre farliga. En kemikalieförteckning ska upprättas över de aktuella kemikalier som används inom verksamheten och förteckningen ska uppdateras kontinuerligt. Som mall finns dokumentet "Kemikalieförteckning" (Excel) på www.stockholmvatten.se. Dokumentet hittas under Tips och Riktlinjer/För företag om vatten- och avloppsfrågor/Tågtvättar. Av blanketten ska framgå bl.a. hur mycket av respektive kemikalie som bedöms släppas till avloppet samt vilka av de använda kemikalierna som finns med på någon s.k. begränsningslista eller utfasningslista (se www.kemi.se).

1) Om verksamheten arbetar med att fasa ut och hitta alternativ till utfasningsämnena som leds till avlopp krävs en handlingsplan med tidplan för dessa inklusive risken att de hamnar i avloppet.